

Türk Havayolu Ulaştırmasının Açılım Dönemine Yönelik Teknik Etkinlik Analizi: Bir Stokastik Sınır Yöntemi Uygulaması¹

Technical Efficiency Analysis over the Liberalization Period of the Turkish Air Transportation Case: A Stochastic Frontier Method Application

Onur TUTULMAZ²

Hasan ŞAHİN³

ÖZET

Etkinlik genel anlamda ideal seviyeye yaklaşma oranı olarak tanımlanabilir. Teknik etkinliğin fonksiyonlar üzerinden tanımlanması, onun performans ölçümlerinde sıkça kullanılmasına neden olmaktadır. Stokastik sınır yöntemi de, etkinlik ölçümlerinin ekonometrik yöntemlerle tahminini sağladığından oldukça ilgi görmüştür. Çalışmamızda, stokastik sınır yöntemi kullanılarak, Türk hava ulaştırmasına yönelik bir etkinlik analizi ele alınmaktadır. Ele alınan dönem, Türk hava ulaştırması için önem taşımaktadır. Geçen yüzyılın ikinci yarısında sektörün dünyadaki çarpıcı başarısının aynı dönemde Türkiye’de görülemediği, buna karşın yeni yüzyılın başında gecikmeli olarak açılım hamlelerinin uygulamaya konulduğu bu dönemin incelemesinin daha sonraki süreçte elde edilen ilerlemenin değerlendirilmesinde oldukça önemli olacağı düşünülmektedir. Tahminler sonunda % 57 seviyelerindeki teknik etkinlik değerlerinin, çalışmamızda tespit edilen kurumsal ve istatistiksel yetersizlikler dolayısıyla kardinal bir değerlendirmeye çok uygun olmamasına karşın, ordinal düzeyde etkinlik açısından oldukça yol alınabileceğini gösterdiğini, bu anlamda söz konusu döneme ilişkin ilk saptamayı desteklediğini söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Etkinlik, Teknik Etkinlik, Stokastik Sınır, Hava Ulaştırması, Havacılık, Türkiye

ABSTRACT

Efficiency can be defined as the rate of approach to optimal values. Technical efficiency, defined by functional forms, is often used in performance evaluations. Stochastic frontier method has been widely applied because it makes econometric estimations possible. Our study carries out a stochastic frontier application on Turkish air transportation case. The period studied here is important for Turkish air transportation. The striking success of the global air transportation sector couldn't be mentionable for the local sector in Turkey for the same period. On the other hand, deregulations have been started to be applied at the beginning of the new century. Inspection of this important period is, therefore, being evaluated as important to evaluate success of later developments. Despite some methodical and empirical statistical insufficiencies, the efficiency level of mentioned period as 57 % is evaluated that there were a lot to do in terms of improving the efficiency level of the sector. This last point also can be accepted as supporting argument for the previous evaluation on the period of the Turkish air transportation.

Keywords: Efficiency, Technical Efficiency, Stochastic Frontier, Air Transportation, Aviation, Turkey

¹Bu çalışmada SHGM (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü) yönetimi tarafından yazara verilen idari ve manevi destek için yazarlar tarafından SHGM'ne teşekkür edilmektedir.

²Yar.Doç.Dr., Hitit Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü, otutulmaz@gmail.com; tutulmaz@hacettepe.edu.tr

³Prof.Dr., Ankara Üniversitesi SBF İktisat Bölümü